

Република Србија

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ
И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Име и презиме

Разред и одељење

Тест за ученике 4. разреда основне школе

СРПСКИ ЈЕЗИК

Упутство

Пред тобом је свеска са задацима из Српског језика. Није за оцену, али јесте провера знања. Зато је важно да задатке урадиш што боље. Ради озбиљно и покажи шта знаш.

Решаваћеш задатке којима проверавамо твоју вештину читања са разумевањем, писања и знање из књижевности и граматике.

Пажљиво читај сваки задатак да разумеш шта се од тебе тражи и на који начин треба да одговориш! Добро размисли, па тек онда одговори.

Поједине задатке решаваћеш тако што ћеш изабрати један или више понуђених одговора, као у примеру:

- 1.** Којој врсти речи припада подвучена реч у реченици? Заокружи слово испред тачног одговора.

Нина баш лепо прича.

Подвучена реч је:

- а) именица
- б) глагол
- в) придев
- г) заменица

Решење

- а) именица
- б) глагол
- в) придев
- г) заменица

У другим задацима треба да даш краћи одговор, нпр. да напишеш једну или више речи. Одговоре ћеш уписивати на линију, као у примеру:

- 2.** Одакле је преписан следећи одломак, из лирске или епске народне песме?
Одговор напиши на линији.

Што у двору жубор стоји,
Што оно веле?
Јовану се син родио,
Те се веселе.

Овај одломак је из _____ народне песме.

Решење

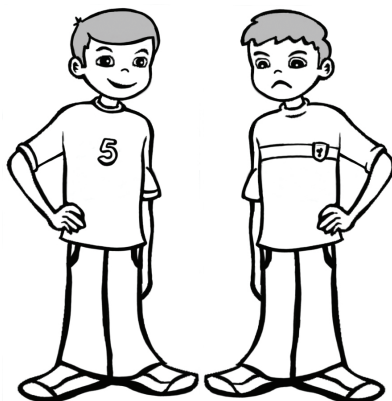
лирске

Постоје и задаци који захтевају и нешто дужи одговор у неколико реченица. За такве одговоре је одштампано и више линија.

Припреми оловку и гумицу.

ЖЕЛИМО ТИ ПУНО УСПЕХА У РАДУ!

Пажљиво прочитај следећи текст па одговори на питања.

ПЛАЧКО И СМЕЈАЧКО

У време кад су светом летеле сребрне пчеле, у Улици кестенова расла су два дечака. Никада их нико није видео одвојено, мада нису били ни браћа ни рођаци. Једнако високи, једнако смеђи, једнако обучени личили су на близанце, али један се стално смешкао, а други намрштено зурио испред себе.

„Гле, иду Плачко и Смејачко!”, узвикну једнога јутра часовничар из суседства.

Узвикнуо је то само једном, али надимак се сам од себе прилепи за дечаке као маховина уз стену. Више их нико није другачије ни знао ни звао. Је ли им права имена украо ветар? Или су сама некуд одлутала? Ко зна. Дечацима то није сметало, али Плачко је стално био незадовољан, стално имао уста спремна за плач. Мучило га је сунце, мучила киша, мучила школа, игра, јело. Мучио га је и Смејачко који се на све његове жалопојке наглас смејао.

„Па, деца морају да једу. Морају да иду у школу!”

„Зашто морају? Мишеви, птице и пужеви не иду у школу, па живе. Кад бисмо бар били пужеви”, узвикну Плачко затреперивши од своје страшне жеље. „А?”

Смејачко и не стиже да размисли шта би тада било кад осети како почиње да се смањује. Смањивао се тако брзо да му се чинило како се топи као пахуљица на јакој ватри.

„Шта је ово?”, помисли и окрете се према Плачку, али уместо другара виде на стази само његове празне панталоне. „Где ли је ишчезао?”, упита се и истог трена чу другарев плачни глас како запомаже:

„Помози ми да се извучем, ово је страшно!”

Из празне другареве ногавице Смејачко виде како излази малени, смеђи пуж и шмркће. И сам претворен у пужа, Смејачко није могао да се не насмеје:

„Желео си да будеш пуж, ето ти!”

Смејачку је живот пужа био забаван. Како и не би! Високе и оштре траве, смешни и радознали бумбари, а под осетљивим стопалом најважније је било пронаћи глатку стазу. Јој, како је уживао Смејачко клизајући се по трави након кише, како је јадиковао Плачко:

„Ово је грозно! Ово је још горе него ићи у школу! Сам вучеш кућу, сам набављаш храну, а још си и тако мален да те свако може згазити! Па и те траве! Сав сам се исекао о њихове оштре врхове. Бар да смо птице! Летели бисмо куда хоћемо, нико нам ништа не би могао!”

Још и не дорече Плачко своју жељу, кад осети да се с њим нешто чудно догађа и хтеде да побегне у љуштуруицу. Али, гле! Љуштуруица тесна, претесна – ни главу у њу да завучеш. Пужић од муке заплака и виде како на стази поред њега скакуће врабац, и смеје се:

„Не прави од себе будалу, Плачко! Ко је још видео птицу у пужевој кућици?“, и Смејачко радосно залепрша крилима и полете увис, али Плачко ни да се одлепи с места. Жалосно опуштених крила, само се вуче по стази, и пишти:

„Како да полетим? Нећу да будем врабац! Зашто врабац? Има и других птица...“

„Зар то није свеједно?“, Смејачко направи круг изнад кровова, изненађен њиховом лепотом. С осмехом поздрави цвет израстао у олуку, намигну гуштеру који се сунчао на димњаку. Улица кестенова била је пуна људи. Забављало га је да их посматра и препознаје...

Гроздана Олујић

1. Како су **описани** Плачко и Смејачко на почетку ове приче?

Заокружи слова испред тачних одговора.

Они су:

- а) једнако расположени
- б) једнако смеђи
- в) једнако насмејани
- г) једнако обучени
- д) једнако намрштени
- ђ) једнако високи

2. На шта се Плачко стално жалио?

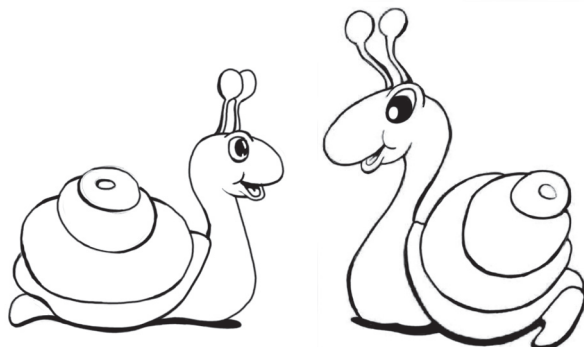
Наведи три примера.

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____

3. Да ли илустрација одговара садржају текста?

Заокружи један одговор.

ДА НЕ

Објасни зашто тако мислиш.

4. Зашто је Смејачко добио такав надимак?

5. Наведене **особине** јунака разврстај у табелу, као што је започето. Једна особина је сувишна пошто не припада ни једном јунаку из приче.

ВЕДАР, НЕСИГУРАН, ПЛАЧЉИВ, БРЗОПЛЕТ, ПОНОСАН,
НЕЗАДОВОЉАН, БЕЗБРИЖАН, ПРИЛАГОДЉИВ, САОСЕЂАЈАН

Плачко	Смејачко
	ведар

6. Напиши надимак дечака чије ти се **понашање** више допада.

Зашто ти се допада његово понашање?

7. Пажљиво прочитај реченице и размисли о **значењу** подвучене речи.

„Шта је ово?“, помисли и окрете се према Плачку, али уместо другара виде на стази само његове празне панталоне. „Где ли је ишчезао?“, упита се и истог трена чу другарев плачни глас како запомаже...

Заокружи слово испред тачног одговора.

Подвучена реч има слично значење као и реч:

- а) одлетео
- б) нестао
- в) одлутао
- г) пожурио

8. Шта значи у тексту реченица „Надимак се сам од себе прилепи за дечаке као маховина уз стену“?

Заокружи слова испред **два** тачна одговора.

- а) Надимци су добро пристајали дечацима.
- б) Дечаци су сами одабрали себи праве надимке.
- в) Дечаци нису могли да се ослободе тих надимака.
- г) Дечаци су се веома обрадовали таквим надимцима.
- д) Надимци нису сасвим одговарали особинама дечака.

9. Смејачко је због Плачкове непромишљености често морао да мења начин живота.

Зашто Смејачку све те промене нису сметале?

10. Зашто Плачко стално упада у нове неприлике?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) Зато што не воли да једе и иде у школу.
- б) Зато што му Смејачко не помаже када треба.
- в) Зато што не зна довољно о животу пужева и птица.
- г) Зато што не уме да пронађе радост око себе.

11. Заокружи слово испред **умотворине** којом се може саопштити једна од порука овог текста.

- а) Како посејеш, тако ћеш пожњети.
- б) Какве су ти мисли, такав ти је живот.
- в) Пријатељ се у невољи познаје као злато у ватри.
- г) Какав почетак, такав завршетак.

Образложи зашто си одабрао/одабрала ту умотворину.

Пажљиво прочитај песму и одговори на питања.

ОТВОРИ КЊИГУ

Отвори књигу и на пут крени,
рашири срце, отвори чело,
заплови бескрајним морем што пени,
на врх планине попни се смело.

Књига ти машту чудесну буди,
сваког у своје корице прима,
њом се спајају време и људи,
за свако питање одговор има.

И у сновима, а и на јави,
нека те носи њена лепота,
вечито путуј у својој глави,
остани путник целог живота.

Ирена Тиодоровић

12. Како разумеш стихове „рашири срце, отвори чело, / заплови бескрајним морем што пени, / на врх планине попни се смело” у оквиру целине песме?

Заокружи слово испред **два** одговора.

- а) Читалац се позива да на путовање не креће без књиге.
- б) Читалац се позива да читањем књига богати своја осећања и мисли.
- в) Читаоцу се предлаже да изабере путовање на далеко море или планину.
- г) Читалац је збуњен због необичних догађаја у песми о пловидби и планинарењу.
- д) Читалац се позива да читањем књига упознаје нове светове.
- ђ) Читалац се упозорава да не верује у све што пише у књизи.

13. Шта значи порука на крају песме „остани путник целог живота”?

14. Како разумеш стих да се са књигом „спајају време и људи”?

15. Повежи **врсте речи** из леве колоне са одговарајућим примерима из десне колоне.

Ми смо дали пример, ти настави. Једна реч у десној колони је сувишна.

1. именица	а) забаван
2. заменица	б) јуче
3. придев	в) ишчезнути
4. број	г) љуштурица
5. глагол	д) они
	ђ) два

16. Бане, Ленка, Маја, Мића и Ивана иду у различита одељења.

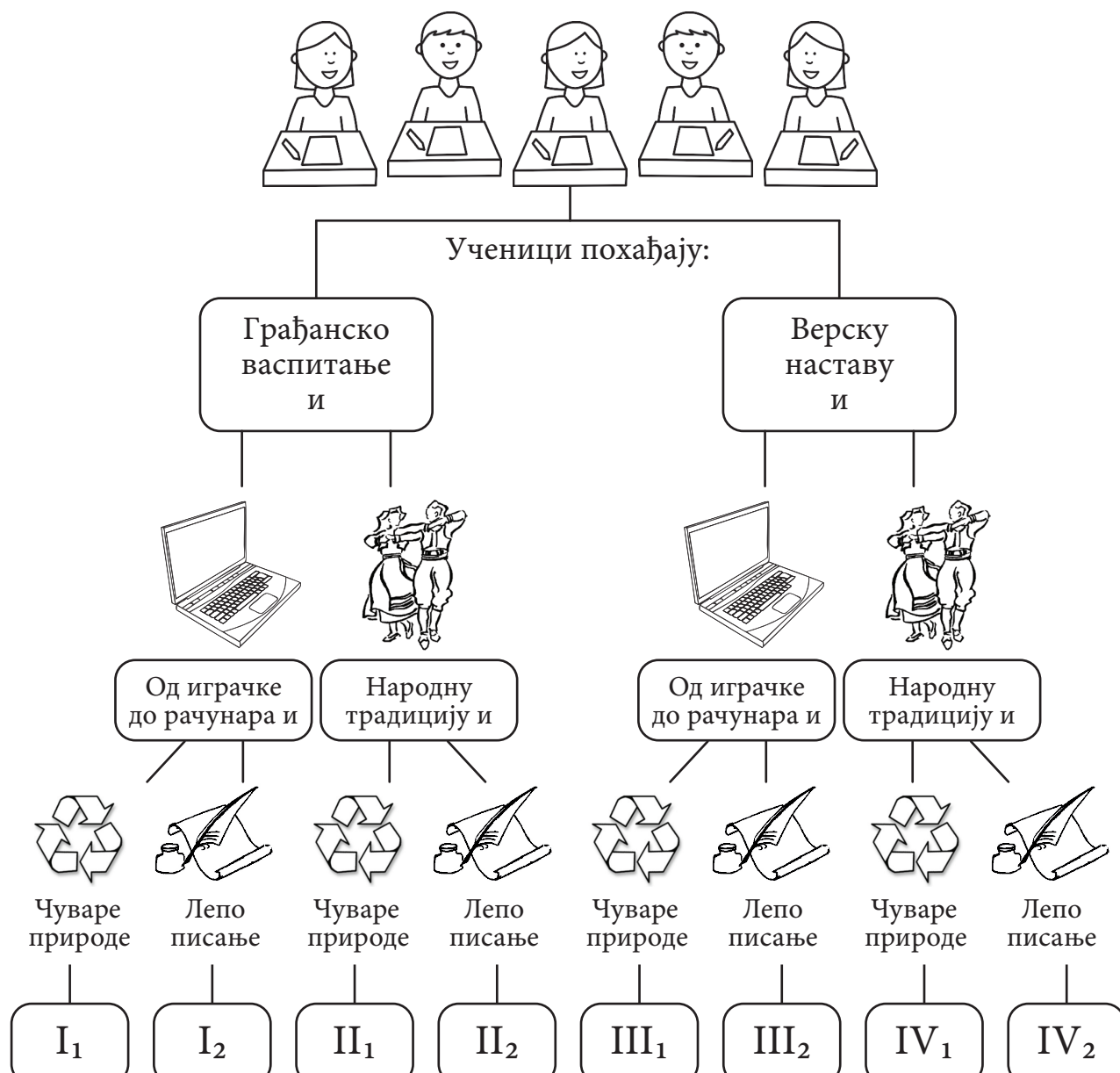
У ком је одељењу свако од њих?

Да решиш задатак треба да:

- прочиташ шта о себи кажу;
- погледаш шему и нађеш одговор у њој.

Ми смо за Банета решили задатак.

Шема

Кажу о себи:

Бане каже:

„У нашој школи свако дете похађа три изборна предмета. Ја сам изабрао **Грађанско васпитање, Од играчке до рачунара и Чуваре природе.**”

Бане I1

Ленка каже:

„Наш вероучитељ веома добро објашњава лекције. **Од играчке до рачунара** сам изабрала зато што тај предмет предаје моја учитељица Каћа. Часове **Лепог писања** држи нам наставница Бојана.”

Ленка

Маја каже:

„Волим да учим о прошлости и традицији. Зато сам изабрала **Верску наставу, Народну традицију и Лепо писање.**”

Маја

Мића каже:

„Од свих изборних предмета које учим, **Верска настава** је веома важна, али мој омиљени предмет је **Од играчке до рачунара** јер се ту увек играмо. Такође, волим предмет **Чувари природе** где учимо о екологији.”

Мића

Ивана каже:

„Понедељком четврти час имам **Грађанско васпитање**. Последњи час четвртком слушамо **Народну традицију**, а сваке друге недеље имамо двочас **Лепог писања.**”

Ивана

